

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Allar bingjur ikki syftar

Villir jubill: Skansin fær frið. Tað hevur hann altíð fingið. Uttan tá Brillu-maðurin sjálvur annar ein blíðan summardag í 1808 tók hann, hóast hann gloymdi brillurnar eftir um borð á skipi sínum.

Gamaní vóru bretar har eisini og vendu í øðrum heimsbardaga.

Hetta var einasta ferðin, at Skansin vardi føroyingar.

Annars var einans endamálið hjá Skansanum at verja danskar embætismenn og teirra fólk móti rebelskum og bannsettum føroyingum. Skansin var eitt fongsul meira enn ein verja.

Her vóru tó færri enn fáir rebellir, men danir vistu tá ikki betur enn, at øll kúgað fólk gera uppreistur.

Tjóðskaparfólk fegnast, nú størsti minnisvarðin til minnis um danska kúgan í Føroyum fer at síggjast úr Nólsoynni í allari framtíð.

Men allar bingjur eru ikki syftar í land enn.

Nú fara tey, sum missa útsýnið úr finustovu-glugganum ella

køksvindeyganum, at mótmæla, tí turistar, sum koma siglandi oman móti Havnini, ikki síggja Tinganes fyri bingjum og nøvnum á heimsins skipafeløgum.

Og kærur koma, eru tær ikki longu komnar, eingin ivi um tað. Og býráðið noyðist aftur at biða í eitt ár eftir landsstýrinum og aðrari øvrigheit.

Men Skansin fær frið. Eingin roynir at taka hann, heldur ikki spákandi við stovuhundi í ongum bandi.

Dronumyndirnar, sum vóru í Degi og viku, siga meira enn 10.000 mótmæli og broytingar í byggisamtyktum. Hóast tiknar seinnapart ein sunnudag, er ikki eitt menniskja at síggja á Skansanum. Heldur eingin í slipsi og skansaklædningi. Har er bara grønt (grasið fær frið) og steindeytt.

Skansin fær frið, og Nólsoyggin sæst, øll síðan, sum vendir móti vind-eygunum í Havnini.

Skansabáturin er langt síðani sokkin, so honum nýtist ongan bátahyl við trivnaði ella flótandi brúgv eitt yvirfriðað gleiv úr Skansafjørni.

Onkur eigur at savna undirskriftir móti tí at savna undirskriftir.

Ósiðurin at savna undirskriftir móti øllum hvørur annars so líðandi av sær sjálvum. Nú fáa børnini teldlar og snildlar í vøggugávu og telefonnummar í dópsgávu. Og so fara tey ikki at duga at skriva, heldur ikki sitt egna navn. Skal nakar savna undirskriftir um nøkur ár, vera tær talgildar, undirskriftirnar,

og muna líka lítið sum tær gomlu við blýanti og páholden pen.

Tað er so strævið at ganga (verða koyrd) í skúla, at eftir hvørjar tveir mánaðir í skúlaárinum, sum er styttri enn árin hjá øllum øðrum, er neyðugt at hava frí í minst eina viku.

Hendan vikan, nummar 42, var tann fyrsta avstreingjandi í hesum skúlaárinum. Og tá skularnar hava frí, noyðast øll onnur eisini at hava frí, hóast teirra gerandisyrkadagur er verri enn so líka strævin sum hjá skúlafólkinum. Nú ganga tveir mánaðir, og so er aftur frí, tá í nakrar vikur.

Eg tori ikki at skriva meira um teldur, tí tær hevna seg. Tær eru millum tey fáu, sum lesa hetta tvætlið her.

So nú fara vit at happa sosialu miðlarnar.

Hví eita teir sosialir miðlar? Er nakað meira asosialt enn øll hasi fólkin, sum alla tíðina stara í ein skíggja, alla tíðina alla staðni. Fólk, sum eru sosial upp á gamla mátan og vilja tosa, hava onga kjans. Tey fáa ikki samband. Móttakarnir eru langt síðani sløktir. Og eingin deletener til er til at finna tónan aftur.

Hava hoyrt, men ikki fingið tað váttað, tí eg eri ikki har, men havi hoyrt, at Feysbukkan er full av svartari skræpu. Onkur forbarmar seg kanska og tømir hana langt úti á streymasjógv, haðani Havnar skansi ikki sæst.

Verður ein sannleiki sagdur nóg ofta, endar hann sum ein lygn.

MYND: HEINESEN MYNDIR

10
skjótir

Rólant Waag Dam

Yrki: Journalistur (Kringvarp Føroya)

Bústaður: Bústaður: Norðskáli

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin?

– Eg vildi hvorki verða fótbóltsspælari ella rokkstjórna. Sum smádrongur var dreymurin at gerast gullsmiður.

Hvat burdi hitt kynið vítað um títt kyn?

– At vit ikki hugsa á sama hátt, heldur ikki líka nógv, men at júst tað kann vera ein styrki.

Hvat burdu børn vítað um tað at vera vaksin?

– At tað er einki at skunda sær við, men at »Tann lítli prinsurin« eftir Antoine de Saint-Exupéry bara verður betri við árunum.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørði til veruleika?

– Eg droymi ikki, men fegnist um stórar og smáar hendingar í gerandisdegnum. At flyta heim til Føroya. At fáa starv í Kringvarpinum. At hava fingið báðar bókurnar um Karitas eftir Kristín Marja Baldursdóttir. At eta morgunmat á Mirabelle, frokost á Schønnemann og so framvegis.

Um eg tordi, hevði eg...

... farið á eftirskúla sum unglingi og fingið mær eina tatovering, tá eg bleiv 18. Eg gjørði hvørki, men havi tað praktfult kortini.

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

– Um vit øll lærdu okkum at lurta eftir øðrum. Um tú hevur eitt svar klárt í tí løtu, at tann, tú tosar við, er liðugur við ein setning, so hevur tú ikki lurtað. Tá hevur tú hugsað um títt svar, ikki um tað, hin hevur sagt. Lurtið!

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

– Tá vinmaður mín Rúni Weihe las eggar yrkingar á G! Tað var einastandandi – og tað var eg ikki einsamallur um at halda í Tøting henda dagin.

Tað seinasta, tú hevur lært, er at...

... tað er munur á fólk. Til dømis lúgva vanlig fólk, og tingfólk siga ósatt. Men ert tú lógmaður, hvorki lýgur tú ella sigur ósatt, tá gevur tú órættar upplýsingar. Eg havi bara ikki lært, hvør munurin er.

Tann støðuga ringa samvitskan snýr seg um, at eg...

... ikki nýti nóg nógva tíð saman við familjuni.

Enda setningin: Føroyar áttu at...

... steðga síni nalvaskoðan og hugt út í heim.

